SBNZ – Predlog projekta

Sistem za prevenciju vršnjačkog nasilja i zlostavljanja

Članovi tima

- Nemanja Jevtić, SW 45/2017

Motivacija

Nasilje u današnje vreme je veoma prisutno u svakodnevnom životu ljudi. Sa nasiljem se susrećemo još u ranoj mladosti, u osnovnoj školi. Zato oni koji čine nasilje moraju biti detektovani, a njihovo ponašanje se mora popraviti ili adekvatno kazniti. Ideja je da postoji sistem koji će na osnovu učenikovog ponašanja detektovati stepen rizika od vršnjačkog nasilja i predložiti adekvatne mere, što omogućuje brže i efikasnije delovanje zaposlenog nastavnog osoblja (nastavnik, stručna služba, direktor).

Pregled problema

U razgovoru sa stručnim licima škole, činjenica je da je problem vršnjačkog nasilja prisutan ali da dokumentacija o počiniocima, preduzetim merama kao ni rezultatima mera nisu jasno vidljive ili su samo delimično zabeležene. Vođenje te dokumentacije je prepušteno svakom nastavniku za sebe. Tako se dešava da se svake četiri godine svi učenici stavljaju u istu ravan pri čemu se "izgube" oni učenici skloni nasilju.

Ovim sistemom obezbedilo bi se kontinuirano praćenje učenika tokom celokupnog školovanja, od prvog razreda osnovne do kraja srednje škole. S obzirom da ne postoji tačno dostupna rešenja za reagovanje na nasilje, rešio sam da kreiram jedan deo pedagoškog kartona koji će predlagati vaspitne mere. Zbog kompleksnosti pojma "nasilje" ovaj sistem uzima u obzir nivo nasilja, tip nasilja i nivo sklonosti ka nasilju kod učenika te da na osnovu toga učenik dobija prikladnu vaspitno-disciplinsku meru.

Metodologija rada

Sistem podržava rad sa 3 tipa korisnika:

- Učenik (roditelj/staratelj)
  - O Učenik je opisan informacijama kao što su:
    - Ime
    - Prezime
    - godina rođenja
    - matični broj
    - nivo sklonosti ka nasilju
  - Učenik ima uvid u svoj karton, tj. istoriju vaspitno-disciplinskih mera i oblika nasilja bez mogućnosti ispravke.
- Nastavnik (odeljenski starešina)
  - O Nastavnik ima uvid u kartone svojih učenika, tj. istoriju vaspitno-disciplinskih mera i oblika nasilja. Nastavnik ima mogućnost unosa o ponašanju učenika.
- Administrator (pedagoško-psihološka služba)
  - o Dodavanje novog odeljenja
  - o Dodavanje novog učenika
  - Pregled kartona, tj. istorije pedagoško-disciplinskih mera svih učenika i nihovog ponašanja

Postoje različiti nivoi sklonosti nasilju kod učenika:

- Učenik nije sklon nasilju
- Učenij je sklon lakšem obliku nasilja
- Učenik je sklon srednjem nivou nasilja
- Učenik je sklon težem obliku nasilja

Postoje nekoliko nivoa, tipova i oblika nasilja koji mogu da se dese.

1. nivo

- Fizičko nasilje
  - Udaranje čvrga
  - o Guranje
  - Štipanje
  - o Gadjanje
  - o Saplitanje
  - o Šutiranje
  - o Prljanje
- Verbalno nasilje
  - o Omalovažavanje
  - Ogovaranje
  - Vredjanje
  - o Ruganje
  - o Nazivanje pogrdnim imenom
  - o Psovanje
  - o Etiketikranje
- Socijalno nasilje
  - o Odbacivanje (Isključivanje) iz grupe
  - o Ismevanje unutar grupe
  - o Širenje glasina
  - o Favorizovanje na osnovu različitosti
- Seksualno nasilje (sa sekualnom konotacijom)
  - Dobacivanje
  - o Psovanje
  - o Komentari
  - o Etiketiranje
  - o Seskualna gestikulacija
- Informatičko
  - o Uznamiravajući pozivi
  - o Uznemiravajuće poruke

2. nivo

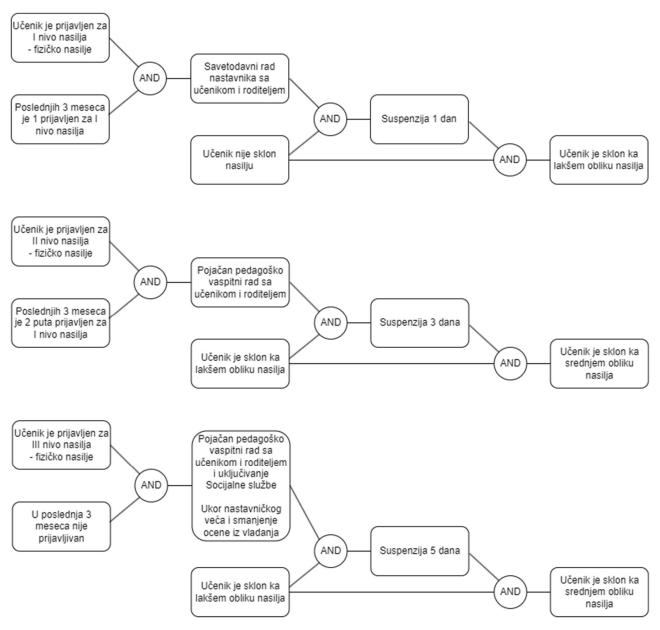
- Fizičko nasilje
  - o Šamaranje
  - o Udaranje
  - o Cepanje odela
  - o Gaženje
  - o Pljuvanje
  - o Uništavanje imovine
  - o Izmicanje stolice
  - o Čupanje za uši i kosu
- Verbalno nasilje
  - o Ucenjivanje
  - o Pretnje
  - o Nepravedno kaznjavanje
  - o Zabrana komunikacije
  - o Iskljucivanje
- Socijalno nasilje
  - o Spletkarenje
  - o Ignorisanje
  - o Neprihvatanje
  - o Manipulisanje
  - o Iskoriscavanje
- Seksualno
  - o Dodirivanje
  - o Pokazivanje pornografskog materijala
  - o Pokazivanje intimnih delova tela
  - o Svlacenje
- Informaciono
  - o Oglasavanje
  - o Snimanje i slanje i distrivbuiranje video zapisa
  - o Zloupotreba drustvenih mreza

3. nivo

- Fizicko nasilje
  - o Tuča
  - o Davljenje
  - Uskraćivanje hrane
  - Napad oružjem
  - o Izlaganje niskim i visokim temperaturama
- Verbalno
  - o Zastrašivanje
  - o Ucenjivanje uz ozbiljnu pretnju
  - Iznuđivanje novca ili stvari
  - o Navođenje na korisćenje psihoaktivnih supstanci
- Socijalno
  - o Pretnje
  - o Izolacija
  - o Maltretiranje grupe prema pojedincu
  - Organizovanje zatvorenih gupra (klan) koji ima za posledicu povredjivanje drugih
- Seksualno
  - o Podvodjenje
  - o Silovanje
- Informaciono nasilje
  - O Snimanje i slanje i video zapisa sa nasilnim scenama
  - o Distrivbuiranje snimaka i slika
  - o Dečija pornografija

Svi ovi navedeni podaci predstavalju ulaz u sistem. Na osnovu podataka koje nastavnik unese sistem treba da predloži adekvatnu vaspitno-disciplinsku meru.

Ukoliko je učenik prijavljen za fizičko nasilje iz prvog nivoa, a u prethodnih 3 meseca je jednom prijavljen za nasilje iz prvog nivoa, onda je neophodan savetodavni rad sa tim učenikom i njegovim roditeljima. Ukoliko je neophodan savetodavni rad, posmatra se nivo sklonosti učenika ka nasilju i na osnovu tog nivoa se određuje kazna – u ovom slučaju to je suspenzija iz škole na jedan dan (narednog dana učenik ne ide u školu). Nakon izdavanja kazne sistem podiže nivo sklonosti učenika ka nasilju na sklonost ka lakšem obliku nasilja (prvi lanac pravila u diagramu). Povećani nivo sklonosti ka nasilju znači da će naredne kazne za učenika biti ozbiljnije ukoliko nastavi sa lošim ponašanjem.

Dijagram ilustruje tri lanca sa forward chaining-om do 3. nivoa dubine.

Baza znanja: